

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Charakteristika

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0950
Kódování materiálu	VY_32_INOVACE_cjl_styl20
Označení materiálu	Styl20pl.pdf
Název školy	Gymnázium Kladno
Autor	Mgr. Pavla Bechnerová
Anotace	Pracovní list zaměřený na práci s uměleckým textem – charakteristikou.
Předmět	Český jazyk a literatura
Tematická oblast	Stylistika
Téma	Charakteristika
Očekávané výstupy	Procvičení, formulování pozitiv i nedostatků textů
Klíčová slova	Charakteristika, kompozice, jazyk, téma, popis, Karel Čapek
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Ročník	Tercie a kvarta osmiletého gymnázia, 2. ročník čtyřletého studia
Cílová skupina	Osmileté i čtyřleté studium
Ověřeno	6. 11. 2013, 04
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Metodický pokyn

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Toto je osoba téměř nadpřirozená, pan Bernard Shaw; nemohl jsem ho nakreslit lépe, neboť pořád se hýbe a povídá. Je ohromně vysoký, tenký a rovný, vypadá polo jako pánbůh a polo jako velmi zlomyslný satyr, který však tisíciletou sublimací ztratil všechno příliš přírodní. Má bílé vlasy, bílou bradu a velmi růžovou pleť, nelidsky jasné oči, silný a bojovný nos, něco rytířského z Dona Quijota, něco apoštolského a něco, co si dělá legraci ze všeho na světě, i ze sebe sama; jakživ jsem neviděl bytost tak neobyčejnou; abych řekl pravdu, já jsem se ho bál. Myslíl jsem, že je to nějaký duch, který si jenom hraje na slavného Bernarda Shawa. Je vegetariánem, nevím, zda ze zásady nebo z gurmánství; člověk nikdy neví, mají-li lidé zásady ze zásady nebo pro osobní potěšení. Má rozvážnou paní, tichý klavesínek a okna na Temži; jiskří životem a povídá spoustu zajímavých věcí o sobě, o Strindbergovi, o Rodinovi a jiných slavných věcech; naslouchat mu je rozkoš spojená s hrůzou.

ČAPEK, Karel. Anglické listy. s. 53–54, [Citováno 12.10.2009]. Dostupné z WWW:
< http://www.mlp.cz/cgi/ebaweb/katlist?LANGUAGE=CZE&T_KEY=2760153>

1. Jaký stylistický postup je zde uplatňován?

- a) Popisný,   b) úvahový,   c) vyprávěcí,   d) výkladový

2. Do kterého stylu bychom text měli zařadit?

- a) Styl publicistický,   b) styl umělecký,   b) styl prostěsdělovací,   d) styl odborný.

3. Jedná se o tento slohový útvar:

- a) Popis,   b) charakteristika,   c) úvaha,   d) vyprávění.

4. Jaké slovní druhy v tomto útvaru převažují? _____

Z jakého důvodu?

4. Kde se můžeme setkat s tímto slohovým útvarem?

.....

5. Vyhledejte v učebnicích, které máte s sebou, ukázkou tohoto slohového útvaru.

6. Najděte v textu přirovnání:

.....

7. Podtrhněte v textu části, které vypovídají o jednání nebo chování B.Shawa.

8. V textu se vyskytlo několik přejatých slov nebo jmen. Zakroužkujte správnou variantu, případně informace vyhledejte ves Slovníku cizích slov nebo na Internetu.

Satyr je

- a) noční motýl žijící v Británii,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- b) autor jízlivé starověké satiry,
- c) prostopášný průvodce boha Dinonýsa.

Don Quijote byl

- a) důmyslný (a poblouzněný) rytíř bojující za svou pravdu, čest a lásku,
- b) bláznivý člověk neustále hledající svého přítele,
- c) postava francouzského rytířského románu.

Gurmánství znamená

- a) jinak řečeno vegetariánství,
- b) labužnictví (v jídle),
- c) holdování dobrému vínu.

Sublimace je

- a) něco, co trvá jako jedno a totéž,
- b) převzetí právě věřitele,
- c) přeměna tuhé látky v plynnou bez přechodu kapalnou fází.

G. B. Shaw byl

- a) americký dramatik a prozaik,
- b) britský dramatik a prozaik,
- c) britský básník.

Jménem **Rodin** měl K. Čapek na mysli .....
a jméno **Strindberg** označuje .....

9. MALÝ KVÍZ NAVÍC. Zakroužkujte, které body se nevztahují jakýmkoli způsobem k osobě Karla Čapka.

Olga Scheinpflugová ☉ demokrat ☉ Malé Svatoňovice ☉ robot ☉ člen čs. vlády ☉
výtvarník ☉ bratr Josef ☉ dramatik ☉ režisér ☉ publicista ☉ Mloci ☉ divadlo ☉
Rozmarné léto ☉ pohádky ☉ TGM ☉ komunista

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Řešení

Ukázka

ČAPEK, Karel. *Anglické listy*. s. 53–54, [Citováno 12.10.2009]. Dostupné z WWW:

< http://www.mlp.cz/cqi/ebaweb/katlist?LANGUAGE=CZE&T_KEY=2760153>

Toto je osoba téměř nadpřirozená, pan Bernard Shaw; nemohl jsem ho nakreslit lépe, neboť pořád se hýbe a povídá. Je ohromně vysoký, tenký a rovný, vypadá polo jako pánbůh a polo jako velmi zlomyslný satyr, který však tisíciletou sublimací ztratil všechno příliš přírodní. Má bílé vlasy, bílou bradu a velmi růžovou pleť, nelidsky jasné oči, silný a bojovný nos, něco rytířského z Dona Quijota, něco apoštolského a něco, co si dělá legraci ze všeho na světě, i ze sebe sama; jakživ jsem neviděl bytost tak neobyčejnou; abych řekl pravdu, já jsem se ho bál. Myslíl jsem, že je to nějaký duch, který si jenom hraje na slavného Bernarda Shawa. Je vegetariánem, nevím, zda ze zásady nebo z gurmánství; člověk nikdy neví, mají-li lidé zásady ze zásady nebo pro osobní potěšení. Má rozvážnou paní, tichý klavesínek a okna na Temži; jiščí životem a povídá spoustu zajímavých věcí o sobě, o Strindbergovi, o Rodinovi a jiných slavných věcech; naslouchat mu je rozkoš spojená s hrůzou.

1. Jaký stylistický postup je zde uplatňován?

a) **Popisný**, b) úvahový, c) vyprávěcí, d) výkladový.

2. Do kterého stylu bychom text měli zařadit?

a) Styl publicistický, b) **styl umělecký**, c) styl prostěsdělovací, d) styl odborný.

3. Jedná se o tento slohový útvar:

a) Popis, b) **charakteristika**, c) úvaha, d) vyprávění.

4. Jaké slovní druhy v tomto útvaru převažují? **podstatná a přídavná jména**

Z jakého důvodu?

5. Kde se můžeme setkat s tímto slohovým útvarem?

prostěsdělovací styl, umělecký styl – próza, drama (scénické poznámky), publicistický styl

6. Vyhleďte v učebnicích, které máte s sebou, ukázku tohoto slohového útvaru.

7. Najděte v textu přirovnání: vypadá polo jako pánbůh a polo jako velmi zlomyslný satyr

8. Podtrhněte v textu části, které vypovídají o jednání nebo chování G. B. Shawa.

8. **V textu se vyskytlo několik přejatých slov nebo jmen. Zakroužkujte správnou variantu, případně informace vyhledejte ves** Slovníku cizích slov nebo na Internetu.

Satyr je

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- a) noční motýl žijící v Británii,
- b) autor jízlivé starověké satiry,
- c) prostopášný průvodce boha Dinonyša.**

Don Quijote byl

- a) důmyslný (a poblouzněný) rytíř bojující za svou pravdu, čest a lásku,**
- b) bláznivý člověk neustále hledající svého přítele,
- c) postava francouzského rytířského románu.

Gurmánství znamená

- a) jinak řečeno vegetariánství,
- b) labužnictví (v jídle),**
- c) holdování dobrému vínu.

Sublimace je

- a) něco, co trvá jako jedno a totéž,
- b) převzetí právě věřitele,
- c) přeměna tuhé látky v plynnou bez přechodu kapalnou fází.**

G. B. Shaw byl

- a) americký dramatik a prozaik,
- b) britský dramatik a prozaik,**
- c) britský básník.

Jménem **Rodin** měl K. Čapek na mysli Auguste Rodin – sochař.

a jméno **Strindberg** označuje Augusta Strindberga – švédského dramatika.

9. MALÝ KVÍZ NAVÍC. Zakroužkujte, které body se nevztahují jakýmkoli způsobem k osobě Karla Čapka.

Olga Scheinpflugová ☉ Malé Svatoňovice ☉ robot ☉ **člen čs. vlády** ☉ výtvarník ☉
bratr Josef ☉ dramatik ☉ **režisér** ☉ publicista ☉ Mloci ☉ divadlo ☉ **Rozmarné léto** ☉ pohádky